

1207

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia 23 września 2010 r.

w sprawie szczegółowego trybu i przebiegu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec pracowników naukowych i badawczo-technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych Polskiej Akademii Nauk

Na podstawie art. 117 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego, przebieg postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, sposób i warunki wzywania i przesłuchiwania obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzania innych dowodów, a także sposób wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia.

§ 2. 1. Nie wszczyna się postępowania dyscyplinarnego, a wszczęte umarza się, gdy:

- 1) obwiniony zmarł;
- 2) popełniony czyn nie zawierał znamion przewinienia dyscyplinarnego;
- 3) nastąpiło przedawnienie, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk, zwanej dalej „ustawą”;
- 4) postępowanie dyscyplinarne co do tego samego czynu tej samej osoby jest w toku albo zostało prawomocnie zakończone.

2. Jeżeli podstawą umorzenia postępowania dyscyplinarnego była śmierć obwinionego, na żądanie jego małżonka, krewnego w linii prostej, rodzeństwa, zgłoszone w terminie roku od dnia śmierci obwinionego, postanowienie o umorzeniu traci moc; w takim przypadku postępowanie dyscyplinarne prowadzi się nadal z udziałem ustanowionego przez jedną z tych osób obrońcy z wyboru albo ustanowionego przez przewodniczącego komisji dyscyplinarnej obrońcy z urzędu.

Rozdział 2

Postępowanie wyjaśniające

§ 3. 1. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające z urzędu albo na polecenie organu, który go powołał. W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny informuje osobę, której dotyczy postępowanie, o stawianych jej zarzutach oraz o przysługujących jej uprawnieniach.

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej — nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 216, poz. 1596).

2. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny może przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych, jak również przeprowadzać wszelkie inne dowody konieczne do pełnego wyjaśnienia sprawy.

3. W sprawach przeciwko przewodniczącemu komisji dyscyplinarnej lub rzecznikowi dyscyplinarnemu uprawnienia organu, który powołał rzecznika dyscyplinarnego, określone w ust. 1, przysługują Prezesowi Polskiej Akademii Nauk. Czynności rzecznika dyscyplinarnego wykonuje w stosunku do tych osób rzecznik dyscyplinarny przy komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 110 ust. 1 pkt 2 ustawy, a w stosunku do rzecznika działającego przy tej komisji — rzecznik dyscyplinarny wyznaczony przez Prezesa Polskiej Akademii Nauk.

4. Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego obwiniony i jego obrońca mogą w obecności osoby upoważnionej lub rzecznika dyscyplinarnego przeglądać akta sprawy oraz sporządzać wypisy i notatki.

§ 4. 1. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego wskazują na zasadność wysuniętych zarzutów, rzecznik dyscyplinarny składa do komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 110 ust. 1 pkt 1 ustawy, wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i o ukaranie. Przed złożeniem wniosku z jego treścią zapoznaje obwinionego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane obwinionego:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) tytuł lub stopień naukowy,
 - c) stanowisko służbowe,
 - d) miejsce pracy;
- 2) dokładne określenie zarzucanego czynu, ze wskazaniem czasu i miejsca jego popełnienia;
- 3) wykaz zawierający imiona i nazwiska oraz adresy świadków, którzy mają być wezwani na rozprawę, jak również wskazanie innych dowodów;
- 4) proponowany rodzaj i wymiar kary dyscyplinarnej;
- 5) uzasadnienie oparte na wynikach postępowania wyjaśniającego.

§ 5. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego nie potwierdziły wysuniętych zarzutów lub jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w § 2 ust. 1, rzecznik dyscyplinarny odstępuje od złożenia wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

§ 6. Z każdej czynności postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny sporządza protokół.

Rozdział 3

Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji

§ 7. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 110 ust. 1 pkt 1 ustawy, zwanej dalej „komisją dyscyplinarną pierwszej instancji”, wyznacza skład orzekający.

2. Skład orzekający na posiedzeniu niejawnym wydaje postanowienie o:

- 1) wszczęciu postępowania dyscyplinarnego;
- 2) wyznaczeniu terminu rozprawy albo
- 3) zwrocie wniosku w celu uzupełnienia przez rzecznika dyscyplinarnego postępowania wyjaśniającego, wskazując kierunek uzupełnienia i termin zakończenia tego postępowania, nie dłuższy niż 30 dni.

3. Odpisy postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu.

4. Obwinionemu doręcza się wraz z odpisem postanowienia komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, odpis wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i o ukaranie.

§ 8. 1. W trakcie postępowania dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarny, obwiniony lub jego obrońca mogą zgłaszać do komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji wnioski o dopuszczenie nowych dowodów. Wnioski uwzględnia się, jeżeli okoliczności, do których stwierdzenia dowody miałyby być powołane, mogą mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

2. Skład orzekający może z urzędu dopuścić dowód z zeznań świadków i opinii biegłych oraz przeprowadzić inne dowody.

§ 9. 1. O terminie i miejscu rozprawy przewodniczący składu orzekającego zawiadamia dyrektora jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk, rzecznika dyscyplinarnego i obrońcę obwinionego, jeżeli został ustanowiony, a ponadto wzywa pisemnie na rozprawę:

- 1) obwinionego;
- 2) świadków i biegłych.

2. Obwinionemu doręcza się wraz z wezwaniem:

- 1) listę członków składu orzekającego;
- 2) pouczenie o przysługujących mu uprawnieniach i skutkach niestawiennictwa.

3. Termin rozprawy wyznacza się tak, aby między doręczeniem obwinionemu, świadkowi lub biegłemu wezwania na rozprawę a dniem rozprawy upłynęło co najmniej 14 dni. W razie niezachowania tego terminu rozprawa, na wniosek obwinionego lub jego obrońcy, może być odroczone.

4. Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego obwiniony i jego obrońca mogą w obecności osoby upoważnionej lub przewodniczącego składu orzekającego przeglądać akta sprawy oraz sporządzać wypisy i notatki.

§ 10. 1. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony lub jego obrońca mogą zgłosić przewodniczącemu komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji żądanie wyłączenia członka składu orzekającego, jeżeli między obwinionym lub pokrzywdzonym a członkiem składu orzekającego zachodzą stosunki tego rodzaju, że mogą wzbudzać wątpliwość co do bezstronności członka składu orzekającego. Wniosek rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym powołany przez przewodniczącego komisji pierwszej instancji inny skład orzekający.

2. Wniosek o wyłączenie od rozpoznania sprawy może również złożyć, z przyczyn określonych w ust. 1, członek składu orzekającego.

3. Złożenie wniosków, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest dopuszczalne nie później niż przed rozpoczęciem rozprawy.

§ 11. Obrońcą nie może być członek komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, przed którą sprawa się toczy.

§ 12. Komisja dyscyplinarna pierwszej instancji wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, w toku której wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony, a także po rozpatrzeniu innych dowodów mających znaczenie w sprawie.

§ 13. 1. Rozprawą kieruje przewodniczący składu orzekającego.

2. W razie uznania niestawiennictwa obwinionego za usprawiedliwione skład orzekający odracza rozprawę i wyznacza nowy termin.

3. W razie niemożności stawienia się świadków lub w przypadku złożenia przez nich zeznań odmiennej treści niż w postępowaniu wyjaśniającym, na rozprawie odczytuje się ich zeznania w części lub w całości z akt postępowania wyjaśniającego.

4. Obwiniony, jego obrońca i rzecznik dyscyplinarny mają prawo zadawać pytania obecnym na rozprawie świadkom i biegłym oraz wypowiadać się co do każdego zeznania świadka, opinii biegłego lub innego dowodu.

§ 14. 1. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności wezwanych osób. Przewodniczący zarządza opuszczenie sali rozpraw przez świadków, odczytuje wniosek o ukaranie, zarządza wysłuchanie obwinionego, przesłuchanie świadków i biegłych oraz przeprowadzenie innych dowodów. Przy przesłuchaniu świadka nie mogą być obecni świadkowie, którzy jeszcze nie zostali przesłuchani.

2. Dowody na poparcie oskarżenia powinny być, w miarę możliwości, przeprowadzone przed dowodami służącymi do obrony.

§ 15. 1. Przed przystąpieniem do przesłuchania świadka lub biegłego przewodniczący składu orzekającego uprzedza go o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

2. W przypadku nieobecności świadka lub biegłego, którego przesłuchanie skład orzekający uzna za niezbędne, rozprawę przerywa się, ustalając jej nowy termin.

3. Na rozprawie można odczytywać protokoły przesłuchania świadków, opinie jednostek naukowych Polskiej Akademii Nauk albo innych podmiotów oraz biegłych, złożone w toku postępowania wyjaśniającego lub dyscyplinarnego.

§ 16. 1. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, skład orzekający, za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego, może przeprowadzić postępowanie dowodowe tylko częściowo.

2. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela kolejno głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy i obwinionemu. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny ponownie zabiera głos, należy również udzielić głosu obwinionemu i obrońcy.

§ 17. Jeżeli na rozprawie okaże się, że zachodzą istotne braki w materiale zebranym w czasie postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez rzecznika dyscyplinarnego, których na rozprawie uzupełnić nie można, skład orzekający wydaje postanowienie o uzupełnieniu przez rzecznika dyscyplinarnego tego materiału, wskazując zakres i termin jego uzupełnienia.

§ 18. Skład orzekający może z ważnych przyczyn przerwać i odroczyć rozprawę na czas nie dłuższy niż 21 dni. Jeżeli po wznowieniu rozprawy skład orzekający uległ zmianie, rozprawę prowadzi się od początku.

§ 19. 1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który powinien zawierać: oznaczenie sprawy, czasu i miejsca rozprawy oraz osób w niej uczestniczących, przebieg rozprawy, a zwłaszcza oświadczenia i wnioski jej uczestników, treść wyjaśnień obwinionego, zeznań świadków, wyniki postępowania dowodowego oraz przytoczenie wniosków i innych oświadczeń rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego i obrońcy, jak również postanowienia składu orzekającego.

2. Protokół podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

3. Protokół może być sprostowany lub uzupełniony na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub obrońcy.

§ 20. 1. Po wysłuchaniu stron skład orzekający przystępuje niezwłocznie do narady nad orzeczeniem.

2. Narada i głosowanie są tajne. Oprócz członków składu orzekającego może być przy nich obecny protokolant.

3. Narada i głosowanie odbywają się osobno co do winy i osobno co do kary.

§ 21. 1. Skład orzekający orzeka zgodnie z przekonaniem opartym na ocenie dowodów ujawnionych w toku rozprawy.

2. Skład orzekający wydaje orzeczenie o:

- 1) ukaraniu, w którym uznaje obwinionego winnym popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierza jedną z kar dyscyplinarnych, albo
- 2) uniewinnieniu obwinionego od zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, albo
- 3) umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

3. Przy wymiarze kary bierze się pod uwagę stopień winy, szkodliwość społeczną i skutki czynu oraz postawę etyczną obwinionego.

4. Jeżeli obwiniony dopuścił się kilku przewinień, wymierza się jedną karę za wszystkie czyny łącznie.

§ 22. 1. Orzeczenie dyscyplinarne sporządza się na piśmie. Orzeczenie to zawiera:

- 1) oznaczenie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, datę i miejsce rozpoznania, numer sprawy oraz datę wydania orzeczenia;
- 2) tytuły naukowe i stopnie naukowe oraz imiona i nazwiska członków składu orzekającego, rzecznika dyscyplinarnego i protokolanta;
- 3) tytuł naukowy lub stopień naukowy, imię i nazwisko, stanowisko służbowe, miejsce pracy obwinionego;
- 4) dokładne określenie czynu popełnionego przez obwinionego;
- 5) rozstrzygnięcie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji;
- 6) pouczenie o prawie wniesienia odwołania do komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 110 ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Uzasadnienie orzeczenia sporządza się na piśmie w terminie 7 dni od dnia jego ogłoszenia.

3. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać ustalenia faktyczne przez wskazanie, jakie fakty skład orzekający uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich oparł się dowodach i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym, a także przytoczenie okoliczności, jakie skład orzekający wziął pod uwagę przy wymiarze kary. Uzasadnienie powinno także wskazać podstawę prawną.

4. Orzeczenie i uzasadnienie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego.

5. Członek składu orzekającego ma prawo zaznaczyć na orzeczeniu swoje zdanie odrębne i złożyć na piśmie jego uzasadnienie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

§ 23. 1. Orzeczenie ogłasza się bezpośrednio po naradzie. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego podaje ustnie zasadnicze powody rozstrzygnięcia.

2. W uzasadnionych przypadkach ogłoszenie orzeczenia może być odroczone, nie dłużej niż na 7 dni, przy czym dzień i godzina ogłoszenia powinny być podane na rozprawie.

3. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego poucza obwinionego o trybie i terminie wniesienia odwołania od orzeczenia.

4. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji wraz z uzasadnieniem doręcza się obwinionemu, jego obrońcy, rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz dyrektorowi jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk, w której obwiniony jest zatrudniony, w terminie 7 dni od dnia sporządzenia uzasadnienia.

Rozdział 4

Postępowanie odwoławcze

§ 24. 1. Odwołanie, o którym mowa w art. 114 ust. 3 ustawy, w dwóch egzemplarzach wnosi się do komisji dyscyplinarnej, o której mowa w art. 110 ust. 1 pkt 2 ustawy, zwanej dalej „komisją dyscyplinarną drugiej instancji”, za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, która wydała orzeczenie. Po przyjęciu odwołania przewodniczący komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji przesyła je niezwłocznie wraz z aktami sprawy do komisji dyscyplinarnej drugiej instancji.

2. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, od którego nie zostało w przewidzianym terminie wniesione odwołanie, staje się prawomocne i podlega wykonaniu.

§ 25. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej drugiej instancji po stwierdzeniu, że odwołanie zostało wniesione przez osobę uprawnioną w terminie przewidzianym w art. 114 ust. 3 ustawy, wyznacza skład orzekający i kieruje sprawę na posiedzenie niejawnie.

2. Skład orzekający komisji dyscyplinarnej drugiej instancji, na posiedzeniu niejawnym, wyznacza termin rozprawy, rozstrzyga o konieczności wezwania świadków lub dopuszczenia innych dowodów wskazanych w odwołaniu.

§ 26. 1. Rozprawę odwoławczą rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym członek składu orzekającego komisji dyscyplinarnej drugiej instancji, wyznaczony jako sprawozdawca, przedstawia przebieg dotychczasowego postępowania dyscyplinarnego, treść zaskarżonego orzeczenia, przytoczone w odwołaniu zarzuty oraz okoliczności faktyczne sprawy, jak również zawiadania strony o postanowieniu składu orzekającego w przedmiocie dopuszczenia dowodów.

2. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony i jego obrońca mogą składać wyjaśnienia, oświadczenia i wnioski ustnie lub na piśmie.

3. Przed zakończeniem rozprawy odwoławczej przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i obrońcy, przy czym pierwszy głos przysługuje stronie, która wniosła odwołanie.

§ 27. 1. Komisja dyscyplinarna drugiej instancji:

- 1) utrzymuje w mocy orzeczenie, od którego wniesiono odwołanie, albo
- 2) uchyla orzeczenie w całości lub w części i wydaje nowe orzeczenie w tym zakresie, albo
- 3) uchyla orzeczenie w całości i przekazuje sprawę komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, albo
- 4) umarza postępowanie.

2. Komisja dyscyplinarna drugiej instancji może orzec karę surowszą od orzeczonej przez komisję dyscyplinarną pierwszej instancji tylko wówczas, gdy orzeczenie zostało zaskarżone przez rzecznika dyscyplinarnego.

§ 28. Do postępowania przed komisją dyscyplinarną drugiej instancji stosuje się odpowiednio przepisy § 9–11 oraz 13–23.

Rozdział 5

Sposób wykonania i zatarcia kar dyscyplinarnych

§ 29. Prawomocne orzeczenie komisji dyscyplinarnej podlega niezwłocznemu wykonaniu.

§ 30. 1. Karę dyscyplinarną wykonuje dyrektor jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk, w której jest zatrudniony ukarany pracownik naukowy lub badawczo-techniczny.

2. Dyrektor jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk zarządza włączenie do akt osobowych pracownika naukowego lub badawczo-technicznego odpisu prawomocnego orzeczenia o ukaraniu wraz z uzasadnieniem i informuje o tym pisemnie pracownika.

§ 31. Dyrektor jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk w terminie do dnia 30 marca każdego roku przedstawia Prezesowi Polskiej Akademii Nauk informację na temat wykonania prawomocnych orzeczeń komisji dyscyplinarnych w roku poprzedzającym.

§ 32. 1. O zatarciu kary orzeka, na wniosek ukaranego pracownika naukowego lub badawczo-technicznego, na posiedzeniu niejawnym komisja dyscyplinarna pierwszej instancji w formie postanowienia.

2. Odpis postanowienia komisja dyscyplinarna pierwszej instancji przesyła do dyrektora jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk, w której jest zatrudniony pracownik naukowy lub badawczo-techniczny, w celu dokonania czynności, o których mowa w art. 112 ust. 6 ustawy.

Rozdział 6

Przepis końcowy

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2010 r.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego: *B. Kudrycka*